

ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ

1. Ποίημα του Αστερίου Θηλυκού

Μιχαήλους κι Λισάφου

- Ου Μιχαήλους τ'ς Κάκους απού τ'ς Τσιακαλάδης
κι η Λισάφου τ' Μάγκου απ' τα Καμινίκια,
κλέφκαν ψες του βράδ(υ) κι έφκαν απ' τα σπίτια τ'ς.* 3
- Απ' τον Πλο του δρόμου 'π' τον κατήφουρου
ανέφκαν στου Μπαγκάνου, απάνου στου Τσιατίμ(ι)
κι πάισαν στου Μπαϊρ(ι) κι κρύφκαν μέσα στ'ς χόινις.* 6
- Τρεις μέρις κι τρεις νύχτις έψαχναν να τ'ς βρουν.
Έτρουγαν λαγόμπλα κι ήπιναν νιρό
απού βρόχιν(η) μπάρα για να ζιδιψούν.* 9
- Την τέταρτη την μέρα πα στου μισημέρ(ι)
τ'ς βρήκι πλαϊασμέν(οι) αμπρούμπτα καταής
ου ντραγάτς Λιμάνς που τ'ς ζιτρώπουσι.* 12
- «Τι ρα κάντι δω;» τ'ς ρώτηξι ου ντραγάτς.
«Λάλα ζιαπουσταίνουμι», πλουήθκι ου Μιχαήλους
κι τρουμαρμέν(οι) κι δυο σ(η)κώθκαν στου πουδάρ(ι).* 15
- «Του κοιτάζτ' αυτό;» κι δείχν(ει) του δικανίκ(ι),
ένα γκαγκαριάρκου απού παλιουριά
κι τσιαταλουτό που του κνούσι αγριμένους.* 18
- «Γρήγουρα στου σπίτ(ι)», τ'ς πρόσταξι ου ντραγάτς.
Κι σμούχρια κι αχώρια, μην πάρ(ει) χαμπάρ(ι) κανένας
κι φουνάξ(ει) να γέν(ι)τι σιργκιούν(ι) στου μαχαλά.* 21
- Κι έτσ(ι) ου Μιχαήλους μι του κιφάλ(ι) σκυμμένου
κι δόλιου η Λισάφου σαν την βριμμέν(η) τη γάτα,
γύρσαν πια στα σπίτια τ'ς μι αντρουπή μιγάλ(η).* 24
- Του ταχιά μαζώθκαν όλνοι οι δικοί τ'ς
κι τ'ς πήραν άρουν-άρουν κι τ'ς πάντριψαν βουβά.
Τισ(ι), ούτι νταούλια, τζιμπούσ(ι), μήτι χαρά.* 27
- Τα γυρίσματα
Ου Μιχαήλους τ'ς Κάκους, τ' άκσιτι κουρίτσια,

ου Μιχαήλους τ'ς Κάκους από τ'ς Τσιακαλάδης
 κι η Λισσάφου τ' Μαγκου, τ' άκσιτι κουρίτσια,
 κι η Λισσάφου τ' Μαγκου απ' τα Καμινίκια,
 κλέφκαν ψες του βράδ(υ), τ' άκσιτι κουρίτσια,
 κλέφκαν ψες του βράδ(υ) κι έφκαν απ' τα σπίτια τ'ς.
 Κ.Ο.Κ.

(δς)

- Το ποίημα δε μελοποιήθηκε, ο Α. Θ. όμως πρότεινε τα πιο πάνω γυρίσματα. Η ορθογραφία του προσαρμόστηκε σ' αυτήν του βιβλίου. Εφημερίδα «Η φωνή της Βισαλτίας», 11-3-1983.

2. Κείμενο από αφήγηση του Δημητρίου Α. Παπίκα. Απόσπασμα από παραδοσιακό παραμύθι.

Μια φουρά κι ένα κινό ήταν μία μάνα, ένα αντρόγνου ας πούμι, και δεν είχαν πιδιά. Δεν έφκιναν πιδιά. Κι η μάνα, η γυναίκα, παρακαλούσι. «Ε Θιέ μ' δώσι μι ένα κουρίτσ(ι) να το λούζου, να του χτινίζου, να του τριιάζου, κι άμα γίν(ει) δικαουχτώ χρουνών ας του πάρ(ει) λύκουσ. Μι τα πουλλά τ'ν άκουσι Θιός, τ'ν έδουσι ένα κουρίτσ(ι). Άρχισι να μιγαλών(ει), να του κάν(ει) του κουρίτσ(ι), του χτέντζι, του έντυνι, του ταίριαζι, ήρθαν τα χρόνια να φτάσ(ει) στα δικαουχτώ, λύκουσ πιρνούσι ζαναπιρνούσι. «Ε! κυρά. Καλή κυρά! Το τάμα που μ' έταζις του θέλου». «Ναι, θα στου δώσου, θα του κάνου κείνου, θα του κάνου τ' άλλου, να του λούσου, να του χτινίσου, ...». Λύκουσ όμους πήγινι γυρνούσι. Καμιάφρα τουν λέει: «Ιντάζ(ει), τώρα θα στου δώσου, αλλά συ θα πααίνις μπρουστά διακόσια μέτρα κι καταπόδ(ι) θα έρχιτι του κουρίτσ(ι)». Άι ζικίντσι λύκουσ, μπρουστά διακόσια μέτρα, το κουρίτσ(ι) καταπόδ(ι), του πήγι μεσ στου βουνό λύκουσ. Κει που πήγινι κοιτάζ(ει) ένα σπίτ(ι), αφήν(ει) του λύκου, διακόσια μέτρα μπρουστά ήταν, πααίν(ει) στου σπίτ(ι). Χτυπάει την πόρτα, ανοίγ(ει) μια γυναίκα. «Αχ, μάρ' κουρτσάκ(ι) μ', τι θέλτσ, πιδί μ', δουπέρα; Δω είνι τ' λύκου του σπίτ(ι). Γω είμι τ' λύκου μάνα. Άμα θα ρτει θα σι φάει. Ε, τι να κάνου, τι να κάνου, ...», αφού δεν είχι να πάει πουθινά. Καμινιάφρα έφτασι λύκουσ. Μόλις κατάλαβι μάνα, πού να την κρύψ(ει), πού να την κρύψ(ει), τ'ν έβανι κατ 'π' την κουπάνα. Βάζ(ει) την κουπάνα την πλυσ(ι)κή που παν', τ' σκέπασι καλά, να κι λύκουσ. Μπαίν(ει) αυτός μέσα, «ανθρουπιός μυρίζ(ει)». «Όχ(ι) μπρε πιδί μ' απού πού άνθρουπουσ δουπέρα να ρθει; Έρχιτι άνθρουπουσ δουπέρα;» «Μένα μι μυρίζ(ει) ανθρουπιός». «Γω», λέει (μάνα τ'), «δεν μυρίζου». Άι τουν γέλασι. Έφυβγι λύκουσ.

Του προύι έφκι, να βουσκήσ(ει), τι να κάν(ει), στη δλεια τ', λέει (μάνα τ' λύκου στου κουρίτσι). «Σήκου να φεύβγς κουρίτσι μ' απού δω, γιατί άμα θα ρθει δεν μπουρώ να σι φλάζου άλλ(η) φουρά. Αυτός», λέει, «φτην τη δλεια την ζέρ(ει) κι θα σι φάει». Ε, του κουρίτσ(ι) έφυβγι. Δω να πάει, κει να πάει, μεσ στου μουνουπάτ(ι) που πήγινι είδι απέναντι απ' του λάκκου ένα σπίτ(ι). Πήγι σιακάτ στου λάκκου, ίσα πααίν(ει) βρίσκ(ει) αυτό του σπίτ(ι). Μπήκι μέσα, βρίσκ(ει) τρία δουμάτια κι ένα σαλόν(ι). Ασκούπιστα, απεριποίητα, χάλια. Πιάν(ει) αυτήν, σαν κουρίτσ(ι) που ήταν, σκούπισι, ταίριασι, έκανι, τα κριβάτια,...

